

*Bekanta dig med den
österbottniska sjöfartshistorien*

*Tutustu Pohjanmaan
merenkulkuhistoriaan*

*The History of
Ostrobothnian Seafaring*

*K.H. Renlunds museum i Karleby /
K.H. Renlundin museo, Kokkola*

*Jakobstads museum / Pietarsaaren museo
Skeppsgården och Gamla hamn i Jakobstad /
Laivapiha ja Vanha satama, Pietarsaari*

Vasa sjöfartsmuseum / Vaasan merimuseo

Kaskö hembygdsmuseum / Kaskisten kotisentumuseo

*Kristinestads sjöfartsmuseum /
Kristiinankaupungin merimuseo*

*Lebelliska köpmansgården i Kristinestad /
Lebellinkauppiaustalo, Kristiinankaupunki*

maritime.kulturosterbotten.fi

@maritimeostrobothnia

Fregatten Europa. Redare Otto A. Malm. Foto: Jakobstads museum. /Europa-fregatti.

Varustaja Otto A. Malm. Valokuva: Pietarsaaren museo.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområde

LEADER
Aktion
Österbotten

Aktienstiftelsen
i Vasa

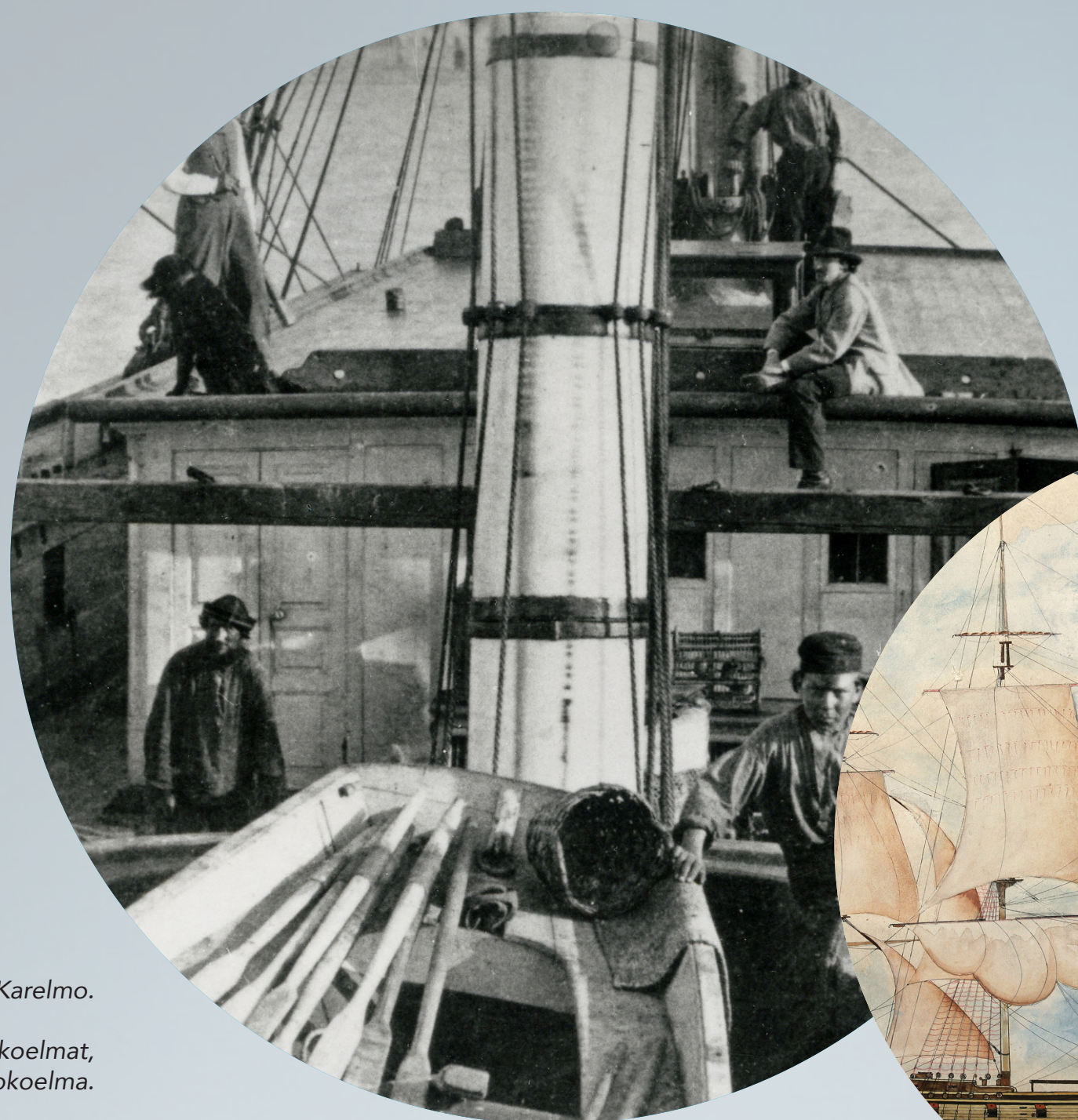

Interiörbild från krigsskadeståndsskonaren Vega. Foto: Daniel Björkskog.

Sotakorvauskuunari Vengan sisätiloja. Valokuva: Daniel Björkskog.

Livet ombord på ett fartyg. Foto: K.H.Renlunds museums bildsamlingar, samling Karelmo.

Elämä laivalla. Valokuva. K.H.Renlundin museon kuvakokoelmat, Karelmo-kokoelma.

Abraham Falanders fregatt Allmänna Båsta var på sin tid Finlands största handelsfartyg. Detalj. Foto: Erkki Salminen / Österbottens Museums arkiv.

Abraham Falanderin Allmänna Båsta -fregatti oli aikoinaan Suomen suurin kauppalaiva. Yksityiskohta. Valokuva: Erkki Salminen / Pohjanmaan museon arkisto.

Saltstänk och tjärdoft

Den österbottniska sjöfartshistorien börjar redan med bondeseglationen, när österbottniska skepp förde varor och livsmedel till de stora hamnarna i det svenska riket. Det innebar sysselsättning för traktens befolkning vid varven och ombord. Bönderna fick behövliga inkomster från fartygsvirke, bättre möjligheter att sälja sina jordbruksprodukter och trävaror och intäkter från rederiengagemangen. Många storbönder var nämligen delägare i fartyg.

Men det var först när de österbottniska kuststäderna grundades och senare fick stapelrätt och seglationsfrihet, dvs. rätt att handla direkt med utlandet, som städerna växte och frodades. Mäktiga handelshus och inflytelserika borgarfamiljer satte sin prägel på livet i städerna, politiken och modet under 1700–1800-talet. Möjligheten att sälja större mängder varor på export drev fram det som så småningom skulle bli stora metall-, trävaru-, maskin-, kemi och textilindustrier i Österbotten.

Suolaisia pärskeitä ja tervantuoksua

Pohjanmaan merenkulkuhistoria alkoi talonpoikaispurjehduksen aikaudella, kun pohjalaiset laivat purjehtivat Ruotsin valtakunnan isoihin satamiin vieden tavaroita ja elintarvikkeita ja tuoden työtä ja toimeentuloa Pohjanmaan väestölle, niin merimiehille kuin laivanrakennustelakoiden työmiehille. Talonpojat myivät telakoille laivanrakennusmateriaalia eli lähinnä puutavaraa samalla, kun maataloustuotteiden ja puutavaran myynti helpottui kautta linjan. Varustamotoiminta toi niin ikään alueelle vaurautta. Monet suurtilalliset olivat nimittäin rahtilaivojen osakkaita.

Pohjanmaan rannikkokaupungit alkoivat kuitenkin kukoistaa vasta, kun ne saivat purjehdusvapauden sekä tapulioikeuden eli oikeuden käydä ulkomaankauppaa. Mahtavat kauppahuoneet ja vaikutusvaltaiset porvarisperheet löivät 1700- ja 1800-luvuilla leimansa kaupunkien elämään, politiikkaan ja muotiin. Mahdollisuus myydä yhä suurempia määriä tuotteita ja tavaroita ulkomaille johti ajan mittaan myös siihen, että Pohjanmaalle syntyi isoja ja vahvoja yrityksiä sekä puutavara-, metalli- ja konepajateollisuuteen että tekstiili- ja kemianteollisuuteen.

Saltwater and Sawdust

The maritime history of Ostrobothnia began in the days of peasant sailing, when Ostrobothnian boats brought goods and food products to the large harbours of the Kingdom of Sweden. This was a form of employment for the local population, both at the shipyards and on board the vessels.

For the farmers this was an important source of income; they earned money from boat-building timber, got a better market for their farm products and woodwork, and also profited from their involvement in the shipping business. Many of the large-scale farmers were in fact also co-owners of one or more ships.

However, it was not until the towns that had been founded along the Ostrobothnian coast were granted freedom of navigation and trading rights, that is, the right to trade directly with other countries, that the towns grew and prospered. Powerful trading houses and influential bourgeois families dominated the flavor of town life here and affected both politics and fashion during the 18th and 19th centuries. The possibility to export large quantities of goods was the driving force behind the development of what was to become sizeable metal, woodwork engineering, chemical and textile industries in Ostrobothnia.

maritime.kulturosterbotten.fi

@maritimeostrobothnia